

Polityka AI w zakresie Kopii obowiązkowej

Zbieramy informacje o wykorzystaniu narzędzi sztucznej inteligencji (AI) w produkcji filmów deponowanych w FINA.

Niniejsze wytyczne koncentrują się na wykorzystaniu wspomagającej (np. przy pisaniu scenariusza, dialogów) oraz generatywnej sztucznej inteligencji (Gen-AI) w filmach gromadzonych w ramach kopii obowiązkowej oraz depozytu kontraktowego, w tym w produkcjach finansowanych przez PISF, a także w projektach wspieranych przez MKiDN w ramach programu Cyfrowa Kultura.

Technologie AI rozwijają się bardzo dynamicznie, stwarzając zarówno nowe możliwości, jak i potencjalne zagrożenia. FINA zobowiązuje się do monitorowania tych zmian i będzie w razie potrzeby aktualizować niniejsze wytyczne, tak aby pozostawały zgodne z odpowiedzialnymi i etycznymi praktykami w zakresie AI, polskim prawem a także z naszą misją jako rzetelnego i transparentnego archiwum sztuki filmowej, wiedzy i informacji.

Zmiany wprowadzane przez narzędzia AI mogą być różnorodne – od oczywistych modyfikacji po subtelne, trudne do wykrycia ingerencje w treść materiałów filmowych. Ta szybko rozwijająca się technologia oferuje korzyści w zakresie zwiększonej efektywności i możliwości twórczych, ale stawia także wyzwania związane z dokumentowaniem, weryfikacją oraz zachowaniem autentyczności, integralności, autorstwa i proveniencji treści dzisiaj i w przyszłości.

W miarę jak media generowane przez AI stają się coraz bardziej powszechne, czujemy się zobowiązani do zapewnienia pełnej informacji o pochodzeniu i autentyczności przechowywanych materiałów. Chcemy mieć jasność, które elementy produkcji i kreacji powstały dzięki pracy człowieka, a które zostały wytworzone przez narzędzia AI, wraz z informacją o ich parametrach technicznych.

Jako archiwum pozostajemy neutralni technologicznie i nie sprzeciwiamy się rozwojowi nowych narzędzi (podejście „creation agnostic”), jednak zachowanie informacji o własności intelektualnej oraz solidarność z twórcami filmowymi – zarówno współczesnymi, jak i historycznymi – pozostaje dla nas wartością nadrzędną.

Chcemy pozyskiwać informacje o wykorzystaniu AI bezpośrednio od producentów, aby móc dokładnie udokumentować, które elementy filmu powstały z udziałem narzędzi AI. Dotyczy to zarówno procesów pre- i postprodukcji, wsparcia przy efektach specjalnych, jak i generowania obrazu, dźwięku, dialogów czy ruchu postaci. Szczególnie istotne jest dla nas ujawnienie użycia AI do tworzenia syntetycznych aktorów, deepfake’ów czy innych treści w pełni generowanych komputerowo. Takie dane pozwalają archiwum zachować pełną transparentność procesów akcesji materiałów, rzetelnie uwierzytelnić

przechowywane filmy i zapewniać nienaruszalność praw własności intelektualnej twórców. Jednocześnie umożliwia to analizę trendów w wykorzystaniu AI w polskiej produkcji filmowej i wspiera odpowiedzialne zarządzanie materiałami audiowizualnymi w długim okresie ich przechowywania.

FINA pragnie podziękować British Film Institute (BFI), inicjatywie Trust in Archives Initiative oraz Library of Congress (C2PA for G+LAM Group) za udostępnione materiały, które stanowiły punkt odniesienia przy niniejszym opracowaniu.

W związku z wprowadzeniem polityki AI w zakresie Kopii Obowiązkowej prosimy o wypełnienie *Kwestionariusza w zakresie użycia narzędzi sztucznej inteligencji (AI)* - dostępnego online jako załącznik do dokumentacji dla procesu przekazania do FINA Kopii Obowiązkowej: <https://forms.office.com/e/Gqd5ysSSYV>.